

Denna kursplan är nedlagd eller ersatt av ny kursplan.

Kursplan

Institutionen för humaniora, utbildnings- och samhällsvetenskap

Pedagogik, avancerad nivå, Styrning och förändring: specialpedagogiska frågor, 30 högskolepoäng **Education, Second Cycle, Policy and Change: Special Needs Issues, 30 Credits**

Kurskod:	PE011A	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet Verksamhetsförlagd utbildning
Huvudområde:	Pedagogik	Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Avancerad nivå	Ämnesgrupp (SCB):	Pedagogik
Inrättad:	2016-02-09	Fördjupning:	AXX
Giltig fr.o.m.:	Höstterminen 2018	Senast ändrad:	2018-03-27
		Beslutad av:	Prefekt

Mål

Mål för utbildning på avancerad nivå

Utbildning på avancerad nivå ska innebära fördjupning av kunskaper, färdigheter och förmågor i förhållande till utbildning på grundnivå och ska, utöver vad som gäller för utbildning på grundnivå,

- ytterligare utveckla studenternas förmåga att självständigt integrera och använda kunskaper,
- utveckla studenternas förmåga att hantera komplexa företeelser, frågeställningar och situationer, och
- utveckla studenternas förutsättningar för yrkesverksamhet som ställer stora krav på självständighet eller för forsknings- och utvecklingsarbete.

(1 kap. 9 § högskolelagen)

Kursens mål

Kunskap och förståelse

Den studerande ska efter avslutad kurs visa fördjupade kunskaper om

- grupprocessers betydelse i samtal,
- olika perspektiv på kommunikation och samtal,
- hur såväl den nationella som den lokala styrningen av skolan kan förstås i relation till specialpedagogisk verksamhet,
- skolans mål- och resultatstyrning samt kunna problematisera dess konsekvenser för det specialpedagogiska fältet, och
- barnets rätt till utbildning.

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna

- analysera, jämföra och diskutera olika perspektiv på kommunikation och samtal,
- vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i pedagogiska frågor,
- självständigt genomföra uppföljning och utvärdering,
- problematisera och bedöma arbetet med skolutveckling och utvärdering,
- kritiskt granska hinder och möjligheter vid utvärderingar och uppföljningar, i relation till nationella och lokala styrdokument,

- problematisera och bedöma arbetet med särskilt stöd gällande funktionsnedsättningar, inbegripet neuropsykiatriska svårigheter, och hur detta arbete kan leda till skolutveckling, och
- analysera hur samarbete med skolledningen kan till leda utveckling av det pedagogiska arbetet med målet att kunna möta behoven hos alla barn och elever.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs visar den studerande ökad förmåga att

- diskutera etiska frågeställningar i relation till rollen som kvalificerad samtalspartner och rådgivare,
- visa insikt om betydelsen av lagarbete och samverkan med andra yrkesgrupper,
- visa självkännedom och empatisk förmåga, och
- göra bedömningar i relation till mål och värden som uttrycks i den internationella barnkonventionen och nationella och lokala styrdokument.

Kursens huvudsakliga innehåll

Delkurs 1

Professionella samtal och rådgivning, 15 högskolepoäng

Delkursen belyser kommunikation och samtal ur olika perspektiv. Mot denna bakgrund behandlas och problematiseras det professionella samtalet, att vara en kvalificerad samtalspartner och rådgivare i pedagogiska frågor. I delkursen utvecklas även färdigheter i att leda samtal. Etiska aspekter som aktualiseras i samtal belyses och dynamiken i grupprocesser behandlas.

Delkurs 2

Styrning och pedagogiskt ledarskap, 9 högskolepoäng

I delkursen uppmärksammas skolans mål- och resultatstyrning, samt styrningens konsekvenser för den lokala skolpraktiken med relevans för det specialpedagogiska fältet. Vidare belyses frågan om skolans ledning samt samarbete mellan skolledning och den specialpedagogiska funktionen. I delkursen problematiseras även barnets tillträde och tillit till skolan.

Delkurs 3

Specialpedagogens uppdrag och yrkesroll, 6 högskolepoäng

Delkursen är verksamhetsförlagd. Under delkursen följer den studerande en specialpedagog med uppgift att sätta sig in i vilka problem denna ställs inför, hur de hanteras och vilka kompetenser dessa ställer krav på. Det kan röra sig om organisatoriska frågor, relationsproblem och mera individinriktade åtgärder. Under del I ska den studerande öva färdigheter som kvalificerad samtalspartner och visa förmåga till analys och reflektion samt utvärdering av sina egna erfarenheter som kvalificerad samtalspartner på den verksamhetsförlagda delen. Under del II analyserar den studerande lärmiljöer och olika former av särskilt stöd relaterat till funktionsnedsättningar med neuropsykiatrisk problematik och hur det genom analys kan användas som grund för skolutveckling. Den studerande gör också en analys av hur man lokalt kan driva förebyggande eller främjande arbete i dessa avseenden på individ- grupp- och organisationsnivå.

Studieformer

Kursen är en webbaserad utbildning med två campusträffar per termin. Undervisningen ges via ett webbaserat kommunikationsverktyg och kan bestå av föreläsningar, seminarier och webinarier.

Delkurs 3 är verksamhetsförlagd.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning och/eller handledning under den tid som angavs för kurstillfället som den sökande blivit antagen till (se universitetets antagningsordning). Därefter upphör rätten till undervisning och/eller handledning.

Examinationsformer

Professionella samtal och rådgivning I, 6 högskolepoäng. (Provkod: 0111)

Individuell skriftlig uppgift i form av ett paper. (Delkurs 1)

Professionella samtal och rådgivning II, 9 högskolepoäng. (Provkod: 0112)

Individuell skriftlig uppgift i form av ett paper. (Delkurs 1)

Professionella samtal och rådgivning III (Provkod: 0113)

Obligatoriska moment i form av deltagande i seminarier, webinarier och inlämningsuppgifter. (Delkurs 1)

Styrning och pedagogiskt ledarskap I, 9 högskolepoäng. (Provkod: 0201)

En individuell skriftlig uppgift i form av paper. (Delkurs 2)

Styrning och pedagogiskt ledarskap II (Provkod: 0202)

Obligatoriska moment i form av deltagande i seminarier, webinarier och inlämningsuppgifter. (Delkurs 2)

Verksamhetsförlagd utbildning I, 3 högskolepoäng. (Provkod: 0310)

En individuell skriftlig uppgift, fullgjord VFU samt obligatoriska moment i form av deltagande i seminarier och webinarier. (Delkurs 3)

Verksamhetsförlagd utbildning II, 3 högskolepoäng. (Provkod: 0311)

En individuell skriftlig uppgift, fullgjord VFU samt obligatoriska moment i form av deltagande i seminarier och webinarier. (Delkurs 3)

Tid för examination

Om tidpunkten för examination inte hålls beslutar examinator hur examinationen ska genomföras, samt i förekommande fall tidsram för den.

Komplettering för godkänt betyg

Examinator kan bestämma att den studerande som inte godkänts på kursen får utföra kompletterande uppgifter i stället för helt omprov. Kompletteringsuppgiften ska lämnas in till läraren inom en vecka efter det att betyget Underkänd har delgivits den studerande.

Frånvaro vid obligatoriska moment

Vid eventuell frånvaro från obligatoriska moment gäller universitetets regler för omexamination. I det fall det finns särskilda skäl att göra undantag från tidsintervallet beslutar examinator när det obligatoriska momentet ska genomföras. Examinator kan dock besluta att ersättningsuppgift ska ges.

Frånvaro vid verksamhetsförlagd utbildning

Vid eventuell frånvaro från den verksamhetsförlagda utbildningen ska den studerande i samråd med VFU-lärare/arbetslag komplettera den inom kursens ram.

Begränsning av antal provtillfällen

För verksamhetsförlagd utbildning inom lärarprogrammen har den studerande rätt till endast en förnyad prövning (Dnr ORU 2018/01721). Vid ej godkänd VFU skall handläggningen av studentens rätt till förnyad VFU handläggas i enlighet med Samverkansdokumentet bilaga 5. Begränsning av antalet tillfällen för verksamhetsförlagd utbildning. Riktlinjer för stödåtgärder.
<https://vfu.oru.se/lp/>.

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Betyg

Enligt 6 kap. 18 § högskoleförordningen ska betyg sättas på en genomgången kurs om inte universitetet föreskriver något annat. Universitetet får föreskriva vilket betygssystem som ska användas. Betyget ska beslutas av en av universitetet särskilt utsedd lärare (examinator).

Enligt föreskrifter om betygssystem för utbildning på grundnivå och avancerad nivå (rektors beslut 2010-10-19, dnr CF 12-540/2010) ska som betyg användas något av uttrycken underkänd, godkänd eller väl godkänd. Rektor eller den rektor bestämmer får besluta om undantag från denna bestämmelse för en viss kurs om det finns särskilda skäl.

Som betyg på kursen används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Professionella samtal och rådgivning I

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Professionella samtal och rådgivning II

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Professionella samtal och rådgivning III

När det obligatoriska momentet är fullgjort anges Deltagit (DT).

Styrning och pedagogiskt ledarskap I

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Styrning och pedagogiskt ledarskap II

När det obligatoriska momentet är fullgjort anges Deltagit (DT).

Verksamhetsförlagd utbildning I

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Verksamhetsförlagd utbildning II

Som betyg används Underkänd (U), Godkänd (G) eller Väl Godkänd (VG).

Betyg på hel kurs

För att erhålla betyget Väl godkänd krävs betyget Väl godkänd om minst 21 högskolepoäng.

För ytterligare information se universitetets regler för examination inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

Särskild behörighet och andra villkor

Pedagogik, avancerad nivå, Specialpedagogiska områden och perspektiv, 30 högskolepoäng.

För ytterligare information se universitetets antagningsordning.

Tillgodoräknande av tidigare utbildning

Student som tidigare genomgått utbildning eller fullgjort annan verksamhet ska enligt högskoleförordningen tillgodoräknas detta som en del av den aktuella utbildningen under förutsättning att den tidigare utbildningen eller verksamheten uppfyller vissa krav.

För ytterligare information se universitetets lokala regler för tillgodoräknanden.

Övriga föreskrifter

Delkurs 3 utgörs av obligatorisk verksamhetsförlagd utbildning med åtta arbetsdagar inom fyra sammanhållande veckor per termin, samt redovisningsseminarier eller webinarier. Den studerande är ålagd att söka sin VFU-placering själv i samråd med universitetet.

Övergångsbestämmelser

Om kursen genomgår sådana förändringar som är så omfattande att studenten inte kan examineras i enlighet med denna kursplan så anordnas möjlighet till särskilda examinationer i enlighet med universitetets lokala riktlinjer. Om det blir aktuellt kommer institutionen att informera berörda studenter.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Obligatorisk litteratur

Bjørndal, Cato R.P. (senaste upplaga)

Det värderande ögat: observation, utvärdering och utveckling i undervisning och handledning
Stockholm: Liber, (valda delar)

Bjørndal, Cato R.P. (senaste upplaga)

Konstruktiva stödsamtal perspektiv och redskap vid handledning, rådgivning, mentorskap och coaching
Stockholm: Liber

Börjesson, Mats & Rehn, Alf (senaste upplaga)

Makt

Stockholm: Liber, (valda delar)

Granström, Kjell (2006)

Dynamik i arbetsgrupper: om grupprocesser på arbetet

Lund: Studentlitteratur

Groth, Dennis (2007)

Uppfattningar om specialpedagogiska insatser. Aspekter ur elevers och speciallärares perspektiv
Luleå tekniska universitet, (valbar mot Åberg eller von Ahlefeldt Nisser)

Halldén, Gunilla (2009)
Barnperspektiv. Ett ideologiskt laddat begrepp och oprecist som analytiskt verktyg. I Pedagogisk forskning i Sverige, 2003, Årgång 8, nr1-2, s.12-23
<http://www.ped.gu.se/pedfo/pdf-filer/hallden.pdf>

Handal, Gunnar & Lauvås, Per (senaste upplaga)
Handledning och praktisk yrkesteori
 Lund: Studentlitteratur

Helldin, Rolf & Sahlin, Birgitta (senaste upplaga)
Etik i specialpedagogisk verksamhet
 Lund: Studentlitteratur, (valda delar)

Henriksen, Jan-Olav & Vetlesen, Arne Johan (senaste upplaga)
Etik i arbete med människor
 Lund: Studentlitteratur

Hilmarsson, Hilmar Thór (senaste upplaga)
Samtalet med känslomässig intelligens
 Lund: Studentlitteratur

Kroksmark, Tomas & Åberg, Karin (red.) (senaste upplaga)
Handledning i pedagogisk arbete
 Lund: Studentlitteratur, (valda delar)

Lendahls Rosendahl, Birgit & Rönnerman, Karin (2005)
Med fokus på handledning i skolors förändringsarbete
 Pedagogisk Forskning i Sverige vol.10, nr 1, s. 31-51

McMahon, H. George, Mason, Erin C., Daluga-Guenter, Nichole, & Ruiz, Alina (2014)
An Ecological Model of Professional School Counseling. Journal of Counseling & Development, 92(4), 459-471

Mollberger Hedqvist, Gun (2006)
Samtal för förståelse. Hur utvecklas yrkeskunnande genom samtal?
 Stockholm: Diss, HLS förlag, Lärarhögskolan i Stockholm, (valda delar)

Regeringskansliet (2006)
Mänskliga rättigheter - Konventionen om barnets rättigheter
<http://www.regeringen.se/>

von Ahlefeld Nisser, Désirée (2009)
Vad kommunikation vill säga - en iscensättande studie om specialpedagogers yrkesroll och kunskapande samtal
 Stockholm: Stockholms universitet, Samhällsvetenskapliga fakulteten, Special-pedagogiska institutionen, (valbar mot Åberg eller Groth)

Åberg, Karin (2009)
Anledning till handledning. Skolledares perspektiv på grupphandledning
 Jönköping: Högskola, (valbar mot Groth, Dennis 2007 eller von Ahlefeld Nisser, Désirée 2009)

Åsen Nordström, Elisabeth (2014)
Pedagogisk handledning i tanke och handling-en studie av handledares lärande (Doktorsavhandling)
 Institutionen för pedagogik och didaktik, Stockholms universitet,
<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:688920/FULLTEXT02.pdf>, (valda delar)

Åsén Nordström, Elisabeth (2017)
Kollegialt lärande genom pedagogisk handledning och lärande samtal
 Stockholm: Liber, (valda delar)

Delkurs 2: Obligatorisk litteratur

Berg, Gunnar (senaste upplaga)
Skolledarskap och skolans frirum
 Lund: Studentlitteratur, (valda delar)

Blossing, Ulf (2013)
Förändringsagenter för skolutveckling: roller och implementeringsprocess

Pedagogisk Forskning i Sverige, Årgång 18, nr 3-4, (valbar mot Rönnerman & Olin)

Englund Tomas & Quennerstedt, Ann (senaste upplaga)

Vadå likvärdighet?

Göteborg: Daidalos, (valda delar)

Gerrbo, Ingemar (2012)

Idén om en skola för alla och specialpedagogisk organisering i praktiken

Göteborg: Acta universitatis Gothoburgensis, Serie: Gothenburg studies in educational sciences, Göteborgs universitet 0436-1121 ; 326 (valda delar)

Hägglund, Solveig, Quennerstedt, Ann & Thelander Nina (senaste upplaga)

Barns och ungas rättigheter i utbildning

Malmö: Gleerups, (valda delar)

Lindqvist, Gunilla (2013)

SENCO:s Vanguarders or in Vain? Journal of Research in Special Educational Needs Volume 13, Number 3

(198-207)

McMaster, Christopher (2013)

Building Inclusion from the Ground up: A Review of Whole School Re-Culturing Programmes for Sustaining Inclusive Change. I International Journal of Whole Schooling, 9, 2 s 1-24

Quennerstedt, Ann (2010)

Children, but not really humans? Critical reflections on the hampering effect of the "3 p's"

International Journal of Children's Rights 18, 619-635

(valda delar)

Rönnerman, Karin & Olin, Anette (2013)

Kvalitetsarbete i förskolan belyst genom tre ledningsnivåer

Pedagogisk forskning i Sverige. Årgång 18, nr 3-4, (valbar mot Blossing)

Skolinspektionen (2012)

Skolans kvalitetsarbete ger möjlighet till förändring

www.skolinspektionen.se

Skolinspektionen (2009)

Vi vässar pennan. Skolinspektionen med fokus på kunskap och kvalitet

Stockholm: Fritzes, www.skolinspektionen.se

Skolverket (2012)

Likvärdig utbildning i svensk grundskola? En kvantitativ analys av likvärdighet över tid

Stockholm: Skolverket, www.skolverket.se

Svenningsson, Stefan & Alvesson, Mats (senaste upplaga)

Ledarskap

Malmö: Liber

Wahlström, Ninni (senaste upplaga)

Mellan leverans och utbildning. Om lärande i en mål- och resultatstyrd skola

Göteborg: Daidalos, (valda delar)

Delkurs 3: Obligatorisk litteratur

Hjörne, Eva & Säljö, Roger (2004)

"There Is Something About Julia": Symptoms, Categories, and the Process of Invoking Attention Defecit Hyperactivity Disorder In the Swedish School: A case Study

Journal of Language, identity and Education, 3, 1, 1-24, doi.org/10.1207/s15327701jlie0301_1

Hult, Agneta & Olofsson, Anders (red.) (senaste upplaga)

Utvärdering och bedömning i skolan. För vem och varför?

(valda delar)

Pettersson, Charlotta (2017)

Specialpedagogiskt stöd - dilemman med genuskodade diagnoser i C., Pettersson, K, Wickman, K., & M, Takala, M. (red.). Genus och specialpedagogik - praktiktäna perspektiv. FoU-skriftserie nr 7/2017.

Specialpedagogiska skolmyndigheten

Sundqvist, Christel (2012)

Perspektivmöten i skola och handledning: lärares tankar om specialpedagogisk handledning

Åbo: Åbo Akademi

Tillägg och kommentarer till litteraturlistan

Delkurs 1: Tillkommer valbar avhandling eller annan forskningslitteratur om ca 200 sidor i samråd med lärare samt skollag, läroplaner och kursplaner. Därtill väljs en valbar skönlitterär text.

Delkurs 2: Tillkommer forskningslitteratur om ca 200 sidor i samråd med lärare, samt skollag, läroplaner och kursplaner.

Delkurs 3: Delkursen är verksamhetsförlagd, vari ingår dels tidigare delkursers litteratur, dels litteratur om ca 250 sidor i anslutning till vald VFU-uppgift.